

Afwachten wat marktperspectief nieuwe vroegbloeiende irissen is

De afgelopen jaren waren de nieuwe vroegbloeiende irissen volop in beeld op onder meer de Lentetuin Breezand en de Bijzondere Bolgewassenshow van Keukenhof. De een zoekt het in de grootte, de ander in meer kleur. Mogelijkheden genoeg, maar waar zit de markt op te wachten?

Tekst: Arie Dwarswaard

Fotografie: Alan McMurtrie, Arie Dwarswaard, www.visionspictures.com

Zomaar even wat lijstjes. Bijvoorbeeld in de International Checklist for Hyacinths and Miscellaneous Bulbs van de KAVB uit 1991. Het sortiment *Iris reticulata* en *I. histrioides* omvat een kleine dertig verschillende cultivars, waaronder dan al 'Katharine Hodgkin' en 'Lady Beatrix Stanley'. De meest recente statistiek voorjaarsbloeiers van de BKD telt ook een kleine dertig variëteiten. En wie de catalogus van bijzonderebolgewassenspecialist C.S. Weijers er op naslaat, telt een vrijwel even groot aantal. De namen in al die lijstjes verschillen ook niet zo veel. Sinds 1991 zijn er wat afgevalen, en wat bijgekomen, zoals 'Pixie', 'Blue Note' en 'White Caucasus'. Wie de afgelopen jaren de Lentetuin Breezand of de Bijzondere Bolgewassenshow op Keukenhof heeft bezocht, ziet een veel gevarieerder beeld van deze groep vroegbloeiende irissen. Bij 'Katherine Hodgkin', al eind jaren zestig geïntroduceerd, is sprake van een aantal kleurmutanten, waaronder de op de Lentetuin winnende 'Katharine's Gold' bij W. van Lierop & Zn. Boltha zoekt het in forsere typen, zoals de Hillserie met de cultivars 'Blue Hill' en 'Purple Hill'. En dan zijn er nog de introducties van de Canadees Alan McMurtrie. Hij zet in op verbreding van het kleurengamma binnen de vroegbloeiende irissen.

IMMENS

Wie een beeld wil krijgen van wat McMurtrie de afgelopen dertig jaar aan nieuwe variëteiten heeft ontwikkeld, kan het beste

Alan McMurtrie

beginnen met het bezoeken van de website www.reticulatas.com. Neem er wel de tijd voor, want de hoeveelheid beelden die op deze site staan, is immens. Ze zijn allemaal het resultaat van vooral heel veel geduld, zoals McMurtrie zelf schrijft in zijn belevenissen, getiteld 'I have done something magical'. Daarin is te lezen dat hij in 1983 begint met de veredeling van vroegbloeiende irissen. Puur als hobby, want in die tijd is hij eigenlijk ingenieur op het gebied van elektriciteit. Eind jaren zeventig ziet hij in Zwitserland baardirissen bloeien en hij is onder de indruk van de grote variatie die binnen de iris is te vinden.

'White Caucasus'

'Sea Green'

'Orange Glow'

'Katharine Hodgkin'

lukte dat beter. Aanwinsten als 'White Caucasus', en 'Spot On' werden geïntroduceerd en opgepikt door de handel. Op dit moment telen Ard Kroon en Jan Ligthart een aantal selecties van McMurtrie, waaronder een aantal gele en oranje selecties. McMurtrie beseft dat de markt voor *Iris reticulata* en verwanten zijn beperkingen kent. "Kijk alleen maar naar het areaal. Dat is sinds 2005 flink gekrompen. Het merendeel daarvan is blauw en paars, en dat is ook het beeld dat de consument heeft van dit product. Tegelijkertijd is er wel interesse in andere kleuren en kleurcombinaties." In februari kreeg McMurtrie veel waardering op een show van de Royal Horticultural Society in de Lawrence Hall. Daar kregen zijn aanwinsten 'Sunshine', 'Storm', 'Eye Catcher' en 'Spot On' een Preliminary Commandation, terwijl 'Sea Green' de felbegeerde Award of Merit kreeg. Specialist in bijzondere bolgewassen Jacques Amand maakte op deze show veel werk van een flinke presentatie van allerlei *reticulata's* waaronder een aantal van McMurtrie.

'Eye Catcher'

00BC-1

Ard Kroon: 'Broeierij vraagt om betrouwbaar product'

Een van de leden van de Kwekersvereniging *Reticulata*, ofwel Spring Iris, is Ard Kroon uit Breezand. Zijn familie teelt al decennia lang *Iris reticulata* in een breed sortiment. Sinds 2013 teelt hij een deel van de collectie van Alan McMurtrie.

Het werk van McMurtrie is mooi, maar is wel voor een specifieke markt, vindt Kroon. "Het is knap wat hij aan andere kleuren en kleurcombinaties heeft ontwikkeld. Zijn aanwinsten zijn vooral interessant voor de echte liefhebber die daar ook geld voor over heeft. Op dit moment is dat echter een kleine markt."

Een flink deel van het sortiment is bestemd voor de droogverkoop. "Dat is een hele andere markt. Daar gaat het toch om veel bollen voor een niet al te stevige prijs. Die markt heeft voldoende aan de gangbare kleuren paars, blauw en geel."

Zijn bezoek aan Nederland, begin maart, stond in het teken van het bekijken van zijn zaailingen bij Kroon en Ligthart, maar ook het bezoeken van de Lentetuin Breezand en het enthousiasmeren van de Kwekersvereniging *Reticulata*. McMurtrie had het plan neer gelegd om hem aan te stellen als hun veredelaar en een deel van zijn sortiment als groep te gaan telen. Het bestuur besloot echter beide voorstellen niet aan te nemen.

McMurtrie heeft de afgelopen jaren meermalen van Nederlandse kwekers de opmerking gehoord dat hij zo veel verschillende zaailingen aanhoudt. "Natuurlijk lijkt het allemaal heel veel. Tegelijkertijd heb ik dat wel nodig om nieuwe kleuren te krijgen die heel verrassend zijn. Nu heb ik bijvoorbeeld een paar oranje selecties. Daar kan ik weer verder mee gaan. Veredelen is echt een kwestie van lange adem. Dat geldt niet alleen voor tulpen, maar ook voor *Iris reticulata* en de aanverwante soorten en hybriden."

'Pixie'